राम्रो भोटखोला राम्रो भोटखोला

भोटखोला गाउँपालिका

हटिया, संखुवासभा

बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम- आ.व. २०८२/२०८३

१२ औं गाँउसभा

२०८२/०३/१०

प्रस्तोताः-

वाङछेदर लामा

अध्यक्ष

- १२औं गाँउसभा अध्यक्ष तथा यस भोटखोला गाँउपालिकाको अध्यक्ष ज्यु,
- १२औं गाँउसभा सदस्य सचिव तथा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत ज्यु,
- सम्पुर्ण गाँउसभा सदस्य ज्युहरु
- विभिन्न राजनैतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधि ज्युहरु
- गाँउपालिकाको विभिन्न विषयगत शाखाको प्रमुख तथा सम्पुर्ण कर्मचारीहरु
- गाँउपालिका भित्र रहेका विभिन्न कार्यालय प्रमुख, सुरक्षा निकायको प्रमुख, प्र.अ. लगाएत विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष ज्युहरु, विभिन्न सामाजिक संघसंस्थाको प्रमुख तथा प्रतिनिधि ज्युहरु, आमा समुहका अध्यक्ष ज्यु लगाएत अन्य मान्यजन व्यक्तित्वहरु

भोटखोला गाँउपालिकाको गरिमामय १२ औं गाँउसभालाई सम्बोधन गर्दै आ.व. २०८२/२०८३ बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउदा गौरवान्वित भएको छु । लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाल प्राप्तीको संघर्षमा सहादत्त प्राप्त गर्नुहुने सहिदहरुप्रति श्रद्धासुमन अर्पण गर्दछु । राष्ट्रियता, स्वधिनता, लोकतन्त्र प्राप्ती र रक्षाको आन्दोलनमा अगुवाई गर्नुहुने सम्पुर्ण व्यक्तित्वहरुलाई उच्च सम्मान सहित स्मरण गर्न चाहान्छु ।

संयुक्त राष्ट्र संघको तत्वधानमा नेपाल सरकारले दिगोविकासको लक्ष्य प्राप्तीको निम्ती नेपाल सरकार तथा कोशी प्रदेश सरकारले अवलम्वन गरेको आ.व. २०८२/२०८३ को नीति तथा कार्यक्रमका भावना र मर्मलाई आधार वनाई भोटखोला गाँउपालिकाले **हाम्रो भोटखोला राम्रो भोटखोला** परिकल्पनालाई साकार पार्न २५ वर्षे दिर्घकालीन लक्ष्य **कृषि, पर्यटन, उर्जा र रोजगारः समृद्ध भोटखोला निर्माणको** आधार निर्धारण गरी भोटखोला गाँउपालिकाको ५ वर्षे **आवधिक विकास योजना २०८१/२०८२–२०८५/२०८६** तयार गरिएकोछ । सो आवधिक विकास योजनालाई साकार वनाउन निम्न मार्गदर्शनहरु हामी जनप्रतिनिधिहरु जनता सँग यो संकल्प गर्दछ ।

- जनप्रतिनिधीहरु साशक होईन जनताको सेवक हुने छन् ।
- जनप्रतिनिधीहरु सामाजिक जागरण र विकासका अभियान्ता हुनेछन् ।
- हाम्रो नेतृत्वमा रेहका वडाहरु सुशासनका नमुना बन्ने छन् ।
- जनप्रतिनिधीहरुले सदाचारमा दृष्टान्त स्थापित गर्ने छन् ।
- जनप्रतिनिधीहरुले आफुले कुनै भ्रष्टाचार **गर्ने छैनौं र अरुलाई पनि भ्रष्ट्रचार गर्नमा निरुत्साहित गरिनेछ ।**
- जनप्रतिनिधीहरुले भ्रष्टचारी , ब्यभिचारी अनियमितता र सार्वजनिक सम्पतिको दोहन गर्नेहरुलाई कानुनी कार्बाहिको दायरमा पूर्याउन अग्रणी भुमिका खेल्नेछ ।

आवधिक विकास योजनालाई मध्यकालिन खर्च संरचना र बार्षिक योजनामा परिणत गरी संघीय सरकार र कोशी प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रमसँग समन्वयात्मक तथा सृजनात्मक तवरबाट संयोजन गरी गाँउपालिकामा गरिने विभिन्न कृयाकलापलाई लक्ष्य, उद्धेश्य प्राप्त गरी रणनितिक रुपमा कार्यान्वयन गर्नको निम्ति भोटखोला गाँउपालिकाले यो १२ औं गाँउसभा जस्तो गरिमामय सभामा आ.व. २०८२/२०८३ को नीति तथा कार्यक्रम पेश गरिएको छ ।

सभा अध्यक्ष महोदय,
गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु,

संखुवासभा जिल्लाको उत्तरपूर्वी भुभागमा अवस्थित ६३९.१ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफल भएको भोटखोला गाउँपालिकाको भाग्य र भविष्य निर्माण गर्ने चरणमा हामी जनप्रतिनिधीहरु सामु थुप्रै अवसर र साथसाथै चुनौतिहरु पनि विधमान छन् । स्थानीय सरकारको रुपमा रहेको स्थानिय तहको पूर्ण कार्यन्वयनका लागि ३ तहका राज्य लागिरहेको वर्तमान अवस्थामा यो एक नितान्त नयाँ प्रणाली र प्रकृया भएकोले समन्वय र केही अन्योलता र दुविधाका बावजुत नेपालको संविधान, ऐन कानुन, मन्त्रालयहरुबाट प्राप्त परिपत्र तथा दिग्दर्शन र वडामा चालु अवस्थामा रहेको भौतिक पुर्वधार प्रगति प्रतिशतको आधारमा विभिन्न विषयगत बजेट सिलिङको आधारमा ५ वटै वडामा सहभागितामुलक विधिबाट तयार गरिएका योजनाको प्राथमिकिकरण र कार्यक्रम छनौट गरि नीति कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गरेका छौं ।

आदरणीय सभासदस्य ज्युहरु,

अब म आगामी आ.व.२०८२/२०८३ का लागि तयार गरिएको नीति तथा कार्यक्रमको योजना तर्जुमा गर्दा लिएका मुख्य आधारहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

आर्थिक वर्ष २०८२/२०८३ को गाउँपालिकाको बार्षिक वजेट योजना निर्माण गर्दा नेपालको संविधानले परिलक्षित गरेका मार्गदर्शन र नीति तथा सिद्धान्तहरु, भोटखोला गाँउपालिकाको आवधिक योजनाका लक्ष्य, उद्धेश्य, रणनीति र प्राथमिकताहरु, स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, दिगोविकासको लक्ष्य (२०१५-२०३०), संघीय सरकारको आ.व. २०८२/२०८३ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट योजना, कोशी प्रदेश सरकारको आ.व. २०८२/२०८३ मा प्रस्तुत गर्नु भएको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट योजना र भोटखोला गाँउपालिकामा बनेका विभिन्न ऐन, नियम, कार्यविधि र संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन अर्थ मन्त्रालय लगायत विभिन्न मन्त्रालयबाट प्राप्त मार्गदर्शन तथा यस भोटखोला गाउँपालिकाको ५ वर्षे आवधिक विकास योजनाको वस्तुगत आवश्यत्तालाई मुख्य आधार बनाइएको छ ।

भोटखोला गाउँपालिकाको आ.व. २०८२/२०८३ को बजेट तर्जुमा गर्दा लिइएका मुख्य मुख्य आधारहरु:

१. नेपालको संविधानको अनुसुची ८ र ९ मा उल्लेखित स्थानिय तहको एकल तथा साझा अधिकारको सूचि
२. नेपालको संविधानमा उल्लेखित मौलिक हकहरु
३. नेपालको संविधान भाग ४ अन्तर्गतका राज्यका आर्थिक, सामाजीक प्राकृतिक स्रोतको उपयोग, वातावरण संरक्षण सम्बन्धी नीतिहरु, धारा ५९ को आर्थिक अधिकार, भाग १९ को आर्थिक कार्यप्रणाली
४. नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानिय तहको कार्य विस्तृत विवरण प्रतिवेदन
५. संघीय सरकारले अङ्गीकार गरेको आवधिक योजनाले लिएका नीति तथा प्राथमिकताहरु
६. संघीय सरकारले अवलम्बन गरेका आर्थिक तथा वित्तिय नीतिहरु
७. कोशी प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट योजनाको प्राथमिकता
८. कोशी प्रदेश सरकारले अवलम्वन गरेका आर्थिक तथा वित्तिय नीतिरु
९. स्थानिय तहको प्राथमिकीकरण योजनाले तय गरेका प्राथमिकताहरु
१०. नेपालको अन्तराष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिबद्धताहरु
११. स्थानिय शासन सञ्चालन ऐन र नियमावलीका प्रावधानहरु

भोटखोला गाउँपालिका ... संखुवासभा २०७३
... लामा
अध्यक्ष

शिक्षा तथा युवा खेलकुद विकास

भोटखोला गाँउपालिकाको शैक्षिक उन्नती र विकासको निम्ति निम्न अनुसार नीति अवलम्वन गरेको छ

- बालकक्षा पुर्वको २ वर्ष देखि ४ वर्ष विचका नानीहरुको पालन पोषणमा विषेश ध्यान दिनुको लागि चाइल्ड केयर सेन्टर स्थापना गर्न र संचालनमा विभिन्न सामाजिक संघसंस्थाहरुसँग समन्वय र पहल गरिनेछ ।
- दिवाखाजालाई पोषणयुक्त वनाउन रैथाने अन्नबाट (पाक्चम) सातु उत्पादन गर्ने र हप्तामा ४ दिन अनिवार्य खुवाउने व्यवस्था गर्न सहकारी मार्फत कार्यक्रम कार्यन्वयनको शुरुवात गरिनेछ ।
- २ वटा माध्यमिक विद्यालयलाई आवशिय माध्यमिक संचालनको लागि सुविधासम्पन्न भौतिक पूर्वधार निर्माण गर्न कोशी प्रदेश सरकारको सामाजिक विकास मन्त्रालयको आर्थिक सहयोगमा श्री कृष्ण माध्यमिक विद्यालयमा आवशिय विद्यालय भवन र गाँउपालिकाको श्रोतबाट श्री अरुणोदय माध्यमिक विद्यालयको भवन निर्माण कार्य यही आ.व. २०८२/२०८३ बाट शुरुवाट हुने गरी श्रोत शुनिश्चित गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- शिक्षकको क्षमता अभिवृद्धिको लागि पाठ्यक्रममा आधारित विभिन्न तालिम गोष्ठी संचालन गरिनेछ
- विद्यार्थीहरुलाई पाउनु पर्ने विभिन्न स्वास्थ्य सँग सम्वन्धीत खोप तथा औषधी स्वास्थ्य शाखा सँग समन्वय गरी प्रदान गरिनेछ ।
- आधारभूत तहको विद्यार्थीहरुलाई अतिरिक्त ज्ञान र सीप विकासमा सामेल गराउन अन्तर विद्यालय साहित्य, सांस्कृतिक, हाजिरीजवाफ, जास्ता कृयाकलाप संचालन गर्न बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- स्थानीय पाठ्यक्रमको पाठ्यपुस्तक प्रकाशन गरी क्रमिक रुपमा कार्यान्वयन ।
- वडा नं. २, ३ ४ र ५ का केही विद्यालयमा विद्यार्थी संख्या घट्दै गईरहेकोले त्यसता विद्यालयहरुको बारेमा शिक्षा शाखाबाट अध्ययन गरी प्राप्त प्रतिवेदन र गाँउपालिका शिक्षा समितिको निर्णय अनुसार गाँउपालिकाको पुल दरवन्दीमा शिक्षकहरुलाई पदस्थापना गरी विद्यार्थी संख्या बढी भएका विद्यालयमा अध्यापन गर्न काज सरुवा गरिनेछ र केही शिक्षकहरुलाई गाँउपालिकाले अन्य प्रशासनिक कार्यको जिम्मेवारी समेत दिने गरी शिक्षक व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- भोटखोला गाँउपालिका स्तरिय खेलकुद विकास समिति गठन गरिने छ र सो खेलकुद विकास समिति मार्फत भोटखोलाको सम्पुर्ण खेलसँग सम्वन्धीत कार्यक्रमहरु प्राथमिकताको आधारमा समन्वय, सहजीकरण, प्रशिक्षण तथा खेलकुदसँग सम्वन्धित भौतिक पूर्वधार विकासमा जोड दिनेछ र काठमाण्डौ केन्द्रित कक्षा ११ र १२ र उच्च शिक्षा अध्ययन गर्ने फुटवल खेलाडी विद्यार्थीहरुको लागी आधारभुत प्रशिक्षणको व्यवस्था गरिनेछ ।
- पालिका स्तरिय सुविधासम्पन्न खेलमैदानको विकास गर्न हटिया गाँउमा केन्द्रविन्दु वनाएर रंगशाला निर्माणको लागी आवश्यक जग्गा सशुल्क खरिद गर्न र निर्माण कार्य अगाडी वढाउन वजेटको व्यवस्था गरेको छ ।
- संघीय सरकारले २ वटा माध्यमिक विद्यालयको लेखापालको सेवासुविधाको लागी प्रदान गर्दै आईरहेको तलवमानलाई गाँउपालिकाले थप गरी करार सेवाका चौथो तहका कर्मचारीले पाएको (रु. २८,६१०) सेवासुविधा उपलब्ध गराउने व्यवस्था गर्ने र श्री कृष्ण माध्यमिक विद्यालयमा विद्यार्थी संख्या अत्यधिक बृद्धि भई विद्यार्थीहरु विद्यालय आउन १ वा २ घण्टा समय लाग्ने भएकोले हाम्रै

सिफारिसमा भारत सरकारले प्रदान गरेको स्कुल वसलाई संचालन गर्न सवारी चालकको सेवा सुविधा करार सेवाका चौथो तहका कर्मचारीले पाएको (रु. २८,६१०)सो सरह बजेटको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिएको छ ।

- शैक्षिक क्षेत्रमा संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहबाट भईरहेको लगानीको प्रतिफल प्राप्तीको अवस्थाको अनुगमन मूल्यांकन तथा भईरहेका क्रियाकलापलाई उपलब्धीमूलक बनाउन प्रयत्न गरिनेछ ।
- शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न विभिन्न साझेदार संघसंस्थाहरुका कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन गाँउपालिकाको तर्फबाट आवश्यक समन्वय, सहकार्य, सहजीकरण सहित प्र.अ. हरुलाई नमुना विद्यालयको अध्ययन भ्रमणको कार्यक्रम तय गरिनेछ ।
- आधारभूत तह (कक्ष ८) को परिक्षा सञ्चालन, नियन्त्रण र परिचालन गाउपालिकाबाट गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।

कृषि तथा पशुपंक्षि विकास

भोटखोला गाँउपालिका रैथानी बालीको भण्डारण भएको भूगोल हो । यसलाई व्यवस्थित गरेर परिचालन गर्न सकेमा भोटखोला गाँउपालिकालाई अन्य स्थानीय तहभन्दा फरक पहिचान दिन सम्भव छ । यही सम्भावनालाई मध्यनजर गरेर निम्न नीति तथा कार्यक्रमहरु तयार गरिएको छु ।

- उच्च हिमाली क्षेत्रमा पाईने रैथाने बाली कृषि तथा पशुपंक्षि संरक्षण, प्रवर्द्धन तथा बजारीकरण रणनीतिक योजनालाई प्रदेश र संघीय सरकार सँग समन्वय गरेर रैथाने पकेट आयोजनामा परिणत गर्न पहल गरिनेछ ।
- रैथाने बालीलाई प्रवर्द्धन, संरक्षर्ण र बजारीकरणलाई दिर्घकालिन रुपमा व्यवस्थापन गर्नको लागी यही आ.व. देखी नेपाल सरकारको खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लि. केन्द्रिय कार्यालय सँग समन्वय र साझेदारीमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- रासायनिक मल र विसादी जन्य वस्तुको प्रयोगलाई कम गराउन जैविक विसादी निर्माण र प्रयोग गर्न, कम्पोष्ट र प्राङगरिक मल उत्पादन गर्न कृषकहरुलाई विभिन्न तालिम तथा अनुदानको व्यवस्था मिलाउनेछ ।
- ५ वटै वडामा टोल विकास संस्था गठन गरी टोल विकास संस्था मातहत कृषक समुह गठन गरिनेछ । कृषक समुहको उद्धेश्य अनुरुप व्यक्तिगत र सामुंहिक रुपमा उत्पादन गरेको रैथाने बाली तथा पशुपंक्षी जन्य वस्तुको न्यूनत्तम विक्री मूल्य निर्धारण गरि गाँउपालिकाले तोकिएको संकलन केन्द्रमा सहजरुपमा विक्री वितरण गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- भोटखोला वडा नं. २ च्याम्ताङमा सुविधासम्पन्न कृषि तथा पशुपंक्षिजन्य वस्तु संकलन र भण्डारण केन्द्र भवनलाई आवश्यक भन्ढारण फर्निचरको व्यवस्था गरी संचालनमा ल्याउनेछ ।
- युदाम, रिदाक, किमाथांका गाँउका याक, चौरी कृषकको खर्क व्यवस्थापनको लागी संघीय सरकारसँग समन्वय गरी आवश्यक वजेटको व्यवस्था गरेको छ ।
- ५ वटै वडामा रहेको विभिन्न घरपालुवा पशुपंक्षीको वृद्धिविकास, पोषण र महामारी रोगबाट बचाउन विशेष आपतकालीन व्यवस्था गरी सेवा प्रदान गरिनेछ र आवश्यक कृषि तथा भेटनरी प्राविधिक जनशक्तिको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

भौतिक पूर्वधार विकास

भोटखोला गाँउपालिकाको भौतिक पूर्वधार तर्फ निम्न नीति अवलम्वन गरिनेछ ।

- भोटखोला गाँउपालिका भित्र कुनै पनि सरकारी तथा सामालिक संघसंस्थाको भवन निर्माण गर्दा बालमैत्री, अपाङ्गमैत्री, महिलामैत्री र स्तनपान कक्षको व्यवस्था अनिवार्य गरिनेछ ।
- गाँउपालिकाको प्रशासकिय भवनलाई पूर्णता दिने र गाँउपालिकाबाट प्रदान गरिने जनसेवाको कामलाई एउटै भवनबाट प्रदान गरिनेछ ।
- ५ शैयाको अस्पताल निर्माणको कार्यलाई स्थानीय सरकारको तर्फबाट नियमित अनुगमन गरी समयसिमा भित्र सम्पन्न गर्न ठेकेदारलाई आवश्यक निर्देशन दिइनेछ ।
- ५ वटै वडामा रहेका विद्यालय भवन, स्वास्थ्य भवन, वडा कार्यालय, अन्य सामाजिक सार्वजनिक भवनहरुको स्तरवृद्धि प्राथमिकीकरणको आधारमा गर्दै लैजानेछ ।
- आवशिय माध्यमिक विद्यालय संचालनको लागि आवश्यक भौतिक पूर्वधार निर्माणको लागि बजेटको व्यवस्था कोशी प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी साझेदारीमा गरिनेछ ।
- ५ वटै वडामा रहेको पुलपुलेसाहरुको संरक्षण गर्दै थप पुलहरु निर्माण गर्न वडा कार्यालयसँग समन्वय गरेर भौतिक पूर्वधार विकास मन्त्रालयमा कार्यक्रम पेश गरिनेछ भने यसै वर्ष नयाँ ३ वटा झो. पुल निर्माणको लागी विस्तृत प्राविधिक प्रतिवेदन तयार गरी झो.पु. विभाग फुल्चोक ललितपुर मार्फत कार्यान्वयनको शुरुवात गरिनेछ ।
- मिसन ग्रासरुट विपन्न जनता आवश कार्यक्रम मार्फत ५ वटै वडामा रहेका विपन्न जनताहरुको फुसको छाना हटाई जस्तापाता सहयोग गर्ने कार्यक्रम निरन्तरता दिइनेछ ।
- बरुणधाममा निर्माणहुने भौतिक पूर्वधार विकासको कार्यलाई नेपाल सरकार, कोशी प्रदेश सरकार र अन्य प्राइभेट कम्पनी लि. सँग आर्थिक श्रोत जुटाई निर्माणको कार्य थालनी गरिनेछ ।
- किमाथांका नाकामा आवश्यक चाहिने भौतिक संरचना तथा कार्यालय स्थापना गर्न केन्द्रिय सरकार सँग नियमित छलफल, अन्तरक्रिय गोष्ठी तथा बैठकहरु वस्न तथा छिमेकी मित्रराष्ट्र चीन सरकारको भोटखोला गाँउपालिका सिमानासँग जोडिएका तिङगीसेन जिल्ला र धीङरी जिल्लाको स्थानीय प्रशासनसँग मैत्रीपुर्ण भेटघाट कार्यक्रम, आवश्यक आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगको लागी विज्ञ परामर्श गर्न, नेपाल स्थित चीनको राजदुतवास कार्यालय सँग समन्वय गर्न, बैठक वस्नको लागी आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।

संचार तथा इन्टरनेट सुविधा

भोटखोला गाँउपालिका भौगोलिक बनावटको कारणले संचार र इन्टरनेटको सुविधा विस्तार गर्न कठिन रहेकोछ । यस बावजुद पनि जनताहरुलाई र यहाका सरकारी कार्यालयहरुमा संचारको सुविधा उपलव्ध गराउन निम्न नीति तथा कार्यक्रम अवलम्वन गरेकोछ ।

- लची डाँडामा रहेको टेलीकम टावरको लागि चाहिने विद्युत ग्रामीण विद्युतिकरण आयोजनासँग समन्वय गरी यही आर्थिक वर्षमा केन्द्रिय लाईन जडान गरिनेछ ।
- वडा नं. २ च्याम्ताङको सिम्पोक्या डाँडामा निर्माण भएको नेपाल टेलीकमको रिपीटर टावरमा विद्युत जडान गरी किमाथांकामा ४जि नेट र संचारको सुविधा संचालनमा ल्याउनेछ ।
- भाटभटेनी मांसिमामा रहेको टावरबाट लचिडाँडामा रहेको टावरसँग लिंक कनेक्सन भएको र मौषमी तथा वमौषमी हुरीवतास र चट्याङले बेला बेला सञ्चार क्षेत्रमा अवरुद्ध ल्याउने गर्दछ र सो अवरुद्ध संचारको बैकल्पीक व्यवस्था मिलाउन यही आर्थिक वर्ष देखी हुने कार्यलाई न्यूनीकरण गर्न र वैकल्पीक सञ्चारको व्यवस्था गरी जनतालाई सेवा प्रदान गर्न केन्द्रिय लाईनको पोल गाडी

सकेका वडा नं. ५, ४, ३ र २ को प्रत्येक टोलमा फाइवर नेट जडान गरी सार्वजनिक स्थलमा फ्रि वाईफाईको व्यवस्था गरिनेछ ।

- भोटखोला गाँउपालिका भित्रको पालिका मातहतका सरकारी कार्यालयमा विद्युतीकरण जडान, वाइरीङ तथा सञ्चारको व्यवस्था गरिनेछ ।

सडक तथा कृषि सडक विकास

भोटखोला गाँउपालिकालाई सडक र कृषि सडकको विस्तार र स्तरउन्नती गर्न निम्न नीति तथा कार्यक्रम अवलम्वन गरिनेछ ।

- यही आर्थिक वर्षमा किमाथांका नाका सम्म ट्याक ओपन कार्यलाई पुर्णता दिनको लागी उत्तरदक्षिण सडक आयोजनासँग समन्वय गरी किमाथांका सम्म गाडी पुग्ने गरी यातायत संचालन गरिनेछ ।
- अप्पर अरुण हाइड्रोको छोङकाङ देखि चेपुवा फेदी सम्मको सुरुङ मार्ग सहितको पक्कीबाटोलाई समय सिमा भित्र सम्पन्न गर्न गाँउपालिकाले निरन्तर रुपमा ठेकेदार कम्पनी र आयोजनासँग समन्वय र सहजीकरण गरिनेछ ।
- पाँचौ जिल्ला सभा मार्फत हुङगुङ गाँउ देखी किमाथांका वैकल्पीक सडकलाई प्रादेशिक सडक मार्गको रुपमा सिफारिस गरिएको र यही आर्थिक वर्षमा प्रदेश सरकारबाट रु. १ करोड ६० लाख र सो वजेट बरावरको २० प्रतिशत श्रोत गाँउपालिकाले समपुरक जुटाई कार्य अगाडी वढाउनेछ ।
- गाँउपालिकाको सडक मार्गको रुपमा गोला देखि लिंगम मांखिमगाँउ सडकमार्ग, कपासेदेखी तुङखालिङ सडकमार्ग र चेपुवागाँउ प्रवेश सडकमार्ग, च्यास्ताङ देखी रिदाक कृषि सडक घोषणा गरी स्तरउन्नतीको लागी सडकवोर्ड नेपालसँग समन्वय गरी साझेदारी रुपमा सम्पन्न गर्ने नीति लिएकोछ ।
- च्यास्ताङ, याकखर्क, खिम्वुचेन, बकाङ र रिदाक सम्मको कृषि सडक डिपिआर तयार गर्न, यही आर्थिक वर्षमा ट्यक ओपन कार्य गर्नको लागी आर्थिक श्रोत सहितको सहयोग अन्य नीजि जलविद्युत आयोजना सँग समन्वय र सहकार्य गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

वन तथा वातावरण, जडिवुटी खेती विस्तार र पर्यापर्यटन प्रर्वद्धन र घरवास (होम स्टे) प्रर्वद्धन कार्यक्रम

भोटखोला गाँउपालिका वन तथा वातारण र जैविक विविधताको दृष्ट्रिकोणले अत्यन्तै धनी गाँउपालिका हो । हामीले यहाँको प्राकृतिक श्रोत साधनलाई सही ढंगले परिचालन र प्रचार प्रसार गर्न सकेमा आन्तरिक श्रोतको बृद्धि हुने र पर्यापर्यटनको प्रर्वद्धनमा टेवा पुग्ने देखिन्छ ।

- ९ वटा मध्यवर्ती सामुदायिक वन र ९ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको संस्थागत विकास र क्षमता अभिवृद्धी र वन कार्ययोजना पुनःलेखन तथा तयारी र स्वीकृतिको लागी आवश्यक वजेट सहित सहजीकरण र अन्तरक्रीया कार्यक्रम गरिनेछ ।
- जैविक बिविधता दिवश, विश्व वातारण दिवश, बन्यजन्तु दिवश, सिमसार दिवश, पानी दिवश जस्ता महत्वपुर्ण दिवशहरु मनाई प्रचार प्रसार गरिनेछ ।
- मकालु बरुण राष्ट्रिय निकुन्जसँग समन्वय गरी वन्य जन्तु र मानव वीचको द्धण्दलाई न्यूनीकरण गर्ने उपायहरु र क्षतिपूर्ति व्यवस्थालाई सहज वनाउने कार्यलाई छिटोछरितो गराउन पहल गरिनेछ ।

- भोटखोलाको सम्भावित क्षेत्रमा कस्तुरी मृतको पहिचान र अध्ययन अनुशन्धान विज्ञहरुबाट गरिनेछ र सोको प्रतिवेदनको आधारमा कस्तुरी जोन क्षेत्र निर्धारण गरी संरक्षण र प्रवर्द्धनको कार्यक्रम तय गरिनेछ ।
- जडिबुटी खेती व्यवसायिक रुपमा विस्तार गर्न कृषकहरुलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- भोटखोला गाँउपालिकाको जनताहरुले विभिन्न जडिबुटीहरु व्यक्तिगत जीविकोपार्जन गर्नको लागि बजारमा लैजाने क्रममा नीतिगत हुने समस्यालाई डिभिजन वन कार्यालय र मकालु बरुण राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय सँग छलफल गरी सहज वनाउनेछ ।
- भोटखोला गाँउपालिकामा रहेको महत्वपुर्ण पर्यटकीय स्थल, सम्पदाहरुको अभिलेखीकरण गर्ने ।
- ग्रेट हिमालयन ट्रेल, यति ट्रेल, पोप्टी भन्ज्याङ्ग, लुङ्गवसाम्व थुदाम, बरुणधाम, हटिया तातोपानी जस्ता महत्वपुर्ण क्षेत्रहरुको प्रचार प्रसार गरी आन्तरिक पर्यटक प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- सामुदायिक होम स्टे गठन र क्षमता अभिवृद्धि र कुक तालिमको लागी बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।

उर्जा तथा लघुजलविद्युत विकास र स्तरिकरण

भोटखोला गाँउपालिका आफ्नै प्रयासमा प्रायः सवै गाँउमा आफ्नै खोलाबाट लघुजलविद्युत उत्पादन गरी घरमा आवश्यक उज्यालो वत्ति बाली रहेको छ । यस लघुजलविद्युत केन्द्रलाई स्तरीकरण, संरक्षण र केन्द्रिय लाईन जडानको लागि निम्न नीति तथा कार्यक्रम अवलम्वन गरिएको छ ।

- गाँउपालिकाको लघुजलविद्युत व्यवस्थित गर्नको लागी स्थानीय उर्जा तथा लघुजलविद्युतको स्तरउन्नती, संरक्षण गर्न प्राथमिकीकरणको आधारमा बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- केन्द्रिय लाइन जडानको लागि ग्रामीण विद्युतिकरण आयोजनाले काम गरिरहेको र प्राथमिकताको आधारमा गोला, सिप्रुङ, नामासे, लचि डाडाँ हुदै रुकुमा गाँउ लैजाने र लचि डाँडाबाट टेलीकम टावरमा गाँउपालिकाको लगानीमा विद्युत जडान गरिनेछ ।
- ग्रामीण विद्युतीकरण आयोजना मार्फत आगामी २ वर्ष भित्र वडा नं. १ किमाथांका गाँउसम्म केन्द्रिय लाईन विस्तार गर्ने कामको समन्वय भईरहेको छ ।
- यही आर्थिक वर्षको जेष्ठ १७ १८ गते परेको प्रि मनसुनले वडा नं. ३ को हुङगुङ लघुजलविद्युत र वडा नं. १ को किमाथांका लघुजलविद्युतको मुहान बाढी र पहिरोले क्षतविक्षत बनाएकोले सम्पुर्ण मर्मत सम्भार सहयोगकको लागी कादुरी अफिस पोखरालाई समन्वय गरिनेछ ।

भाषा, सांस्कृतिक र कला

भोटखोला गाँउपालिका विविध जातजातीहरुको बसोवास गरेको थाकथलो हो । सांस्कृतिक विविधता भएको जातजातीहरुको सामाजिक, सांस्कृतिक, भाषा, कला संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्न स्थानीय सरकारको दायित्व भित्र पर्दछ । त्यसैले भोटखोला गाँउपालिकाले भाष, सांस्कृतिक र कला संरक्षण र प्रवर्द्धनको लागी निम्न नीति तथा कार्यक्रम अवलम्वन गरेको छ ।

- गाँउपालिका भरी विभिन्न जातजातीहरुको सामाजिक सम्पदा (गुम्वा, मठमन्दिर, देवीथान, धार्मीक तिर्थस्थल, चर्च) हरुको अध्ययन र अभिलेखिकरण गरी दस्तावेजीकरण कार्यलाई अन्तिम रुप दिई प्रकाशन गरिनेछ ।

भोटखोला गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सेदुवा, संखुवासभा २०७३

वाङछेदर लामा
अध्यक्ष

- गाँउपालिकाको महत्वपुर्ण स्थान, भाषा, संस्कृति र रितिरिवाज र विकासको गतिविधिहरुलाई भावीपुस्ताको नीम्ति भिडिओ डकुमेन्ट्री मार्फत सुरक्षित गरिनेछ ।

स्वास्थ्य

भोटखोला गाउपालिकाको जनताहरुलाई आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सुविधा उपलव्ध गराउन निम्न नीति तथा कार्यक्रम अवलम्वन गरिएको छ ।

- सवै स्वास्थ्य संस्थाहरुको कर्मचारीबाट मासिक १ दिन नसर्ने रोगको सचेतना र उच्च रक्त चाप विरामीको स्क्रीनिङ अभियान संचालन गरिनेछ ।
- मुटु रोगबाट ग्रसित भई मेजर अप्रेसन गर्नु पर्ने प्रकृतिका रोगीहरुको पहिचान गरी निशुल्क उपचारको लागी मनोमोहन कार्डियोलिजिष्ट भास्कुलर सेन्टरसँग सहकार्य गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरुमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको क्षमता अभिवृद्धिको लागि विभिन्न तालिम, गोष्ठी संचालन गरिनेछ ।
- मातृशिशु प्रजनन अनिवार्य स्वास्थ्य संस्थामा गर्नु पर्छ भन्ने सन्देश र अभियान संचालन गरिनेछ ।
- आठवटा दिर्घरोगीहरुलाई असाह नागरिक कोषमा बजेट विनियोजन गरी न्युनक्तम रुपमा आर्थिक सहयोग प्रदान गरिने व्यवस्था गरिनेछ । र विपन्न नागरिकको स्वास्थ्य उपचारको लागी गाँउपालिको अध्यक्षको सिफारिसमा रु. २५ हजार आर्थिक सहयोग प्रदान गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

लैंगिक हिंसा, महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक, सामाजिक संघ संस्था

- विद्यालयमा अध्ययनरत सम्पुर्ण बालबालिकाहरुलाई जाडो मौषममा लगाउन न्यानो ट्याक सुटको व्यवस्था गरी वितरण गरिनेछ ।
- लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण प्रवर्द्धन गर्न महिला, बालवालिका, दलित, फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरु, आदिवासी जनजाती, युवा, जेष्ठ नागरीक तथा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु सरोकारवाला निकाय संगको साझेदारी र सहकार्यमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- विश्व बैंकको आर्थिक सहयोगमा महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालयबाट संचालन गरिएको लैंगिक हिंसा रोकथाम तथा प्रतिकार्यको लागी एकीकृत सेवा पहुँच परियोजनालाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- भोटखोला गाँउपालिकामा कार्यरत विभिन्न सामाजिक गैह्रसरकारी संघसंस्थाहरुले गाँउपालिकामा अनिवार्य आवद्ध भएर मात्र आफ्नो कार्यक्रम संचालन गर्न पाउने व्यवस्था गरिनेछ ।

अपाङ्गता रोगथाम तथा पुनस्थापना

- कोशी प्रदेश सरकारको सामाजिक विकास मन्त्रालयसँगको सहकार्यमा अपाङ्ग रोगथाम तथा पुनस्थांपना कार्यक्रमलाई निरन्तता दिइनेछ ।
- अपाङ्गता रोगथाम र मिलिजुली सञ्जाललाई सचेतिकरण र अपाङ्गता उपकरण वितरण गरिनेछ भने भावी सन्तती अपाङ्गता हुनबाट जोगाउन स्वास्थ्य शाखासँग समन्वय गरेर औषधीको व्यवस्था गरिनेछ ।

वाङछेदर लामा
अध्यक्ष

- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको समुह मिलिजुली समुहलाई आधिकारीक रुपमा दर्ता गरी विभिन्न सिपमुलक तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- नयाँ पहिचान भएका अपाङ्गता व्यक्तिहरुलाई प्रकृया पुरा गरी अपाङ्गताको किसिम घोषणा गरी नेपाल सरकारबाट पाउन सेवा सुविधाको लागी पहल गरिनेछ ।
- अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरुको उपचारमा सहयोगको व्यवस्था गरिनेछ ।

खानेपानी तथा सरसफाई

भोटखोला गाँउपालिकाको सवै वडामा रहेका जनताहरुले सुरक्षित खानेपानी पिउने नैसर्गिक अधिकारलाई सुनिश्चित गर्न १ घर १ धाराको अवधारणालाई पुर्णरुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ । १ घर १ धारा नभएको वडाको टोलमा प्रदेश सरकार, संघीय सरकार र विभिन्न सामाजिक संघसंस्थाहरुको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा वडा नं. २, वडा नं. ४ र वडा नं. ५ सर्भे तथा निर्माणको काम थालनी गर्नेछ ।

पंजिकरण, जग्गा नापी नक्शा, भुमि समस्या समधान र सामाजिक सरक्षा तथा बैंकिङ्ग सेवा कार्यक्रम

- पंजिकरणको सेवा सुविधा वडाबाट व्यवस्थित रुपमा प्रदान गर्नको लागी प्रत्येक वडामा इन्टरनेटको सुविधा जडान गरी दिगो रुपमा कार्यालयमा रहने गरी बैकल्पीक वडा सचिवको व्यवस्था गरिनेछ ।
- गाँउपालिकाबाट नै नीजि जग्गा धनीहरुलाई प्रिन्टेट जग्गाको नक्शा उपलव्ध गराउने र विवाद परेका जग्गाहरुको सिमाना एकिन गर्न डिजिपिएस खरिद गरिनेछ र भूमिहिन दलित र सुकुम्वासी पहिचान गरी लालपुर्जा उपलव्ध गराउने प्रकृया अगाढी वढाउनेछ ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणलाई व्यवस्थित गर्नको लागी डिभाईस खरिद गरिने छ र वडा नं. ४ र ५ को लागी लक्ष्मी सनराईज बैंक मार्फत वितरण हुने प्रकृया पनि अगाडी वढाइने छ र ग्लोवल आईएमइ वैंक हटियामा खाँदवारी देखी रकम ल्याउन यातायात र सुरक्षाको व्यवस्था गरिनेछ ।

वाङछेदर लामा
अध्यक्ष

सभाअध्यक्ष महोदय

सभासदस्य ज्युहरु

अब म आ.व. २०८१/२०८२ को संक्षिप्त वित्तिय प्रगति र **आ.व.** **२०८२**/२०८३ को वार्षिक अनुमानित प्रस्ताव गरिएको संक्षिप्त बजेटको खाका प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहान्छु।

आ.व. २०८१/२०८२ को असाढ ९ गते सम्मको आय र व्यय

सि.नं.	विनियोजन बजेट	विनियोजन खर्च	खर्च प्रतिशत	भुक्तानी दिन बाँकी
१	३३,५,९१९५	६१८४६८८७५३	५५.८६	१४५९०३२०३

आ.व. २०८२/२०८३ को प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रम

क. वित्तिय समानीकरण बजेट

सि.नं.	**विवरण**	**वित्तिय समानीकरण बजेट**	**राजश्व बाँडफाँट वजेट**	**जम्मा**
१	संघीय सरकारबाट	८,५२,००,०००	९,२९,५२,३८४	१७,८१,५२,३८४
२	प्रदेश सरकारबाट	६५,७६,०००	७८,२१०००	१४,३९,७०००
	जम्मा बजेट	**९,१७,७६,०००**	**१०,०७,७३,३८४**	**१९,२५,४९,३८४**

ख. अनुमानित शसर्त बजेट

सि.नं.	**विवरण**	**शसर्त बजेट**
१	संघीय सरकारबाट	११,२८,००,०००
२	प्रदेश सरकारबाट	१,६५,००,०००
	जम्मा बजेट	**१२,९३,००,०००**

ग. समपुरक बजेट

सि.नं.	**विवरण**	**रकम रु.**
१	संघीय सरकारबाट	१००,००,०००
२	प्रदेश सरकारबाट	१,६०,००,०००
	जम्मा बजेट	**२,६०,००,०००**

घ. गाँउपालिकाको प्रस्तावित आन्तरिक आम्दानी र संचीत कोष

सि.नं.	**विवरण**	**रकम रु.**
१	आन्तरिक आम्दानी	४४,३५,०००
२	संचीत कोष रकम	८३,७६,०००
	जम्मा बजेट	**१,२८,११,०००**

कुल प्रस्तावित वजेट रु. ३६,०६,६०,३८४ (छत्तिस करोड, छ लाख साठी हजार तिन सय चौरासी मात्र)

सभाध्यक्ष महोदय,

माननिय सदस्य ज्यूहरु,

यसरी आ.व.२०८१/२०८२ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट बनाउन सहयोग पुऱ्याउनु हुने गाउँ कार्यपालिका, वडासमितीका पदाधिकारी ज्यूहरु, राजस्व परामर्श समिती, स्रोत अनुगमन तथा बजेट सिमा निर्धारण समिती, बजेट तथा कार्यकम तर्जुमा समिती लगायत सम्पूर्ण विषयगत समितीका पदाधिकारी ज्यूहरु, टोल स्तरीय भेला देखि सहभागी भई आयोजना कार्यक्रम छनौटमा प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रुपमा सक्रिय जनसामुदाय, बजेट निर्माण प्रकृयमा अहोरात्र खटिरहनु भएका कर्मचारी ज्यूहरु लगायत बजेट निर्माण प्रक्रियामा प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रुपले सहभागी हुनहुने एवम अमुल्य सहयोग, सदभाव सल्लाह दिनुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरु प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु । यस भोटखोला गाउँपालिकाको योजना आयोजना तथा कार्यक्रम निर्माण गर्ने क्रममा यहाँहरुबाट जसरी सहयोग प्राप्त भयो सोही बमोजीम कार्यन्वयनको पक्षमा समेत अमुल्य सहयोगको अपेक्षा राख्दछु । यो प्रयास मेरो एकलो प्रयास नभई समग्र भोटखोलाको प्रयास भएको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।

वाङछेदेर लामा
अध्यक्ष

१२ औं गाँउसभामा पेश भएको नीति तथा कार्यक्रम उचित रहेकोले हामी सभासदस्यहरु समर्थन गर्दछौं

२०८२/०३/१० गते